

A quarterly organ of the Esperanto Association of Britain
Kvaronjara organo de Esperanto-Asocio de Britio
No. 62, July–September 2013 ★ N-ro 62, julio–septembro 2013

ISSN 1741-4679

International communication without discrimination
Internacia komunikado sen diskriminacio

British Esperanto Congress 2013

Writing in an earlier EAB Update (No. 60), Terry Watts recommended that we all enrol for this year's British Congress in Ramsgate, which he said was going to "depart from the usual pattern of British congresses in a number of respects". Indeed it did — and while some of these departures evidently delighted participants, others may have caused a measure of dissatisfaction. Perhaps it was hankering after the status quo which made some regular congress-goers reluctant to enrol this year. Unfortunately, though, there does not seem to have been a compensating influx of newcomers eager for change, nor of visitors from the Continent, taking advantage of Ramsgate's easy accessibility both by air and ferry services. Pre-congress enrolments totalled 61, of whom only 9 came from overseas, and 4 others were unable to attend.

Ramsgate itself has many features that make it an ideal location for an Esperanto congress. While small and compact enough to make car or bus travel largely unnecessary, it nevertheless has plenty of hotels, restaurants, cafés and bars. A congress in such a town is more visible to the public, and therefore a more effective advertisement for Esperanto. Only Ramsgate's geographical position

might be seen as something of a drawback, at least by those Britons who live north of the Wash.

The King's Theatre served well as a venue, though we were insufficient in numbers to fill all its 240 seats. Shared occupancy might have been a disadvantage, but, as I shall describe later, this problem was neatly sidestepped by the Congress organiser, and

Continued overleaf

Photo: Terry Page

*Prof. John Wells addresses
the Congress during the
Opening Ceremony*

- **Indonesian Ministry recognises Esperanto as subject for diplomats**

see page 5

- **Romano The Assassin's Mark – en kiu rolas Esperanto – nomumita por literatura premio Portico**

vidu paĝon 11

- **Itala regiona tribunalo malaprobas angligon de itala universitato**

vidu paĝon 13

Photo: Terry Page

Congress organiser Terry Watts

even turned to advantage. All the technical equipment we needed was available on site, with genial and competent technicians ever present to take care of it. Tea and coffee could be enjoyed round the clock, thanks to a self-serve mini-café. And all of this, I was told, for a reasonable hire charge.

At 6 p.m. on Friday evening the theatre became ours for the weekend and Reception opened for business. A choice of ID badges — pinned-on or lanyard-slung — was offered, and information leaflets distributed to all arrivals. Acquaintances were renewed and gossip exchanged over cups of tea.

Opening ceremony

The official opening ceremony was fairly conventional in format, but exceptional in its quality. After Terry Watts had welcomed participants to the Congress, three invited dignitaries — Ramsgate Mayor Kim Gibson, MP for South Thanet Laura Sandys, and the current “Miss Ramsgate” Cara — all spoke warmly not just *about* Esperanto but, partly at least, *in* Esperanto, carefully prepared and adequately pronounced. The audience was, naturally, generous in its applause for all three. A fourth member of the group, local history expert Ralph Hoult, excused himself from using our language, but compensated with a fact-filled and sometimes surprising account of past events in Ramsgate. A musical interlude was provided by Gijom — a.k.a. Guillaume Armide — singing (in Esperanto, of course), with virtuoso self-accompaniment on the electronic piano.

Her Majesty the Queen had graciously wished the Congress success in a written message, read aloud by EAB President Prof. John Wells, who was chairing the meeting.

And to end the ceremony, a pleasant surprise: from the back of the hall came a group of six women and men, all in costumes

of a bygone age. These were actors who portray local characters for the benefit of tourists taking part in guided walks around Ramsgate. They posed for photos, but we were not told which part each of them would be acting. They wanted that to remain a mystery until some of us met them again, on just such a walk two days later.

With the formalities now over, a tasty and plentiful finger-buffet was served to participants and their guests. Despite the long and tiring journeys many had made on their way to Ramsgate, lively conversations with friends old and new continued until long after the last sandwich had been eaten and all the plates removed to the kitchen. Early closure of this venue was emphatically not on the Congress agenda.

Saturday morning

Saturday morning dawned bright and breezy, and eager Esperantists congregated in front of the King’s Theatre even before its doors opened to admit them.

Continued on page 5

- Material for the next issue of *EAB Update* should be with the editor no later than 27 August.
- Materialo por la venonta numero de *EAB-Gisdate* atingu la redaktoron plej laste la 27an de aŭgusto.

EAB-Update / *Gisdate* is a quarterly organ of the **Esperanto Association of Britain** / estas kvaronjara organo de **Esperanto-Asocio de Britio, Esperanto House / Esperanto-Domo, Station Road, Barlaston, Stoke-on-Trent ST12 9DE.**

- Tel. 0845 230 1887 / +44 (0)1782 372141
- Fax / fakse: on request / laŭpete
- E-mail / rete: eab@esperanto.org.uk
- Websites / ttt-paĝaroj: www.esperanto.org.uk
www.esperantoeducation.com

□ Membership of EAB costs £25 a year (£20 concession) with voting rights; supporter or youth member £10 / **Membrigi en EAB** kostas £25 jare (£20 rabatite) kun la rajto voĉdoni; subtenanto aŭ juna membro pagas £10 por interreta ricevo de ĉi tiu bulteno aŭ £15 por perpoŝta.

☆

□ **Material for EAB Update** should be sent by e-mail, computer disk (rtf format, please) or hard copy direct to the editor / **Materialon por EAB-Gisdate** oni sendu rete (datenanarĝon rtf, mi petas), diske aŭ papere rekte al la redaktoro: Geoffrey Sutton, 7 Clover Road, Aylsham, Norwich

NR11 6JW; e-mail/retpoŝte: gsutton@computeukmail.co.uk. Material may be in Esperanto, English, Welsh or Gaelic / Materialo rajtas esti en la lingvoj internacia, angla, kimra aŭ gaela.

□ EAB also publishes the review *La Brita Esperantisto*, wholly in Esperanto / EAB eldonas ankaŭ la revuon *La Brita Esperantisto*, tute en Esperanto, kiun ricevas ĉiu voĉdonrajta membro.

☆

□ EAB is a registered charity (No. 272676) and an affiliated national association of the **Universal Esperanto Association**, which has official relations with the United Nations and Unesco / EAB estas leĝe registrita bonfara asocio kaj aliĝinta landa asocio de **Universala Esperanto-Asocio (Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 Rotterdam, Nederlando. Tel. 00 31 10 436 1044; e-mail / retpoŝte: uea@co.uea.org; http://ttt.uea.org)**, kiu havas oficialajn rilatojn kun Unuiĝintaj Nacioj kaj Unesko.

☆

□ The views expressed in *EAB Update* are not necessarily those of the Management Committee of EAB / La opinioj esprimitaj en *EAB-Gisdate* ne nepre estas tiuj de la Administra Komitato de EAB.

From the Trustees' February meeting

The Trustees of the Association met in London on 16 February for one of their quarterly meetings. Because John Wells was recovering from a recent mini-stroke, Edmund Grimley Evans chaired in the President's stead. We're pleased to be able to write that John is doing better and so chaired the AGM in Ramsgate a few months later.

Antonia Cavalier, Client Relationship Manager at CCLA Investment Management, joined us for the first hour to apprise us on the investment climate and advise us on how we might optimally use the Association's assets. The Trustees later agreed to split approximately £200,000 held in a fixed-interest account currently bearing poor returns equally between CCLA's Global and Ethical Funds. A similar 50:50 split between these two Funds was also decided for a legacy received from June Miles.

Finance

Clare Hunter reported that most of our investments were outperforming the industry benchmarks. Moreover, because the prevalent economic climate means that returns are much smaller than they were prior to 2008, it is an endorsement of the way that we're handling our financial responsibilities.

Every little helps, so if you're a taxpayer but haven't signed up to Gift Aid (or might not have renewed) please do consider it – our revenue from Gift Aid has declined over recent years as members retire and previous statements elapse, and Gift Aid doesn't cost you anything.

Clare added that she was very happy with the decision to

appoint a new Independent Examiner (Dains, based in Lichfield), costing under half of what we paid previously, whilst giving much better service than we had latterly experienced.

Dains immediately requested that we revert to compiling the accounts on something called an 'accruals basis', which is the way we'd always done it until our previous Examiner suggested we might benefit from 'cash accounting' three years ago. This was a welcome request, since accounting on an accruals basis produces figures that make more sense because all expenditure during the year is included, and we can now indicate the change in market value of our investments. (Under accruals any expenditure we incur can be included in the accounts for that year. Under cash accounting it can only be included once payment is made. This might sound as though there's no difference, but given that our landlords were routinely months late in submitting invoices for rent and staffing costs, our accounts couldn't be truly reflective, since wages or rent from some period of one year might be missing from that year's accounts and be added on to the following. That gives the impression that in one year we spend little on wages and then increase it greatly the next, even though nothing has changed. That can't happen now.)

One more request from our new Independent Examiner (and proof positive that they're taking an active interest in the role) was to ask us to revalue our stock level, which is multiples higher than annual turnover. Ordinarily one would say "I have X items at

"Yorkshire Federation to host the 2014 British Congress in Sheffield"

£Y" to come up with a figure for valuing stock, but much of ours consists of slow-moving units that have been held in inventory for years. Clare therefore presented a method to revalue certain elements, a methodology with which her fellow Trustees unanimously agreed, and so Dains signed the 2012 accounts once the adjustment that they had requested had been made.

Office, events and congresses

We're pleased to inform you that Viv O'Dunne is now an employee of the Association. Even though she'd been working for us from the day Esperanto House opened a decade ago (originally for ten hours per week in addition to her main post at the College) she had always been under contract to the City of Stoke-on-Trent. She has now left their employment and, following a few months away, is employed by EAB in a new role.

Amongst other things, Viv will now attend our congresses (as several of you will have noticed at Ramsgate), Trustee meetings and some of our courses, such as Course-You-Can. She will also take a much more hands-on role with our events, taking the lead in finding and

“Next Buchanan Lecture planned for October in Liverpool”

managing the organisers and producing articles for *EAB Update* and in sketching out the content of promotional material. Similarly, she will be on hand to advise congress organisers, and so will be producing a congress handbook to share her knowledge – with over a decade in her chair, she has more experience than anybody else of the things to bear in mind when setting up these events. She’ll be busy, but we know we’re in safe hands!

Clare and Viv (who provided a report for the meeting) both made mention of attendance at our events, since our February courses at Shallowford House weren’t likely to provide the minimum number of participants required to break even and so the Association would have to pay the difference. (In the event, we were 25% short, but the team at Shallowford House graciously chose to waive their right to demand payment for the minimum number of attendees.)

Our concern is that these small sign-ups might be indicative of a longer-term problem and so the Trustees (at their working weekend in June) will examine our portfolio of residential courses and how we should approach them. Tim Owen informed the group that he had approached Jack Warren (on whose behalf he’d arranged for

Erin Piatieski to attend *Somera Festivalo* as guest speaker) some months before to see whether the Yorkshire Federation might be willing to organise the 2014 congress, and that an affirmative response had been received. We are therefore pleased to inform you that Sheffield will host the *Brita Kongreso* over Easter 2014.

Jack and Viv have already started work on sourcing a venue (ideally trying to locate a *kongresejo* that would have residential facilities on site), and Tim has drawn up the logo and agreed to work with Jack and his team to produce a website and the leaflets, as he has done for the previous two congresses.

(Jack has confirmed, by the way, that the 2014 congress will be set up along traditional lines – you’ll know in advance what the programme is and what you’re getting for your money – and no congress forum in sight!)

Education

Ed Robertson proposed that the Association subsidise to the extent of 50% of the exam fee any members of EAB or JEB who sign up for and attend a Common European Framework of Reference examination, about which he has written previously in *EAB Update* and an example session of which he ran at Ramsgate.

Ed informed us that the three-day seminar, originally planned for 20–22 March in conjunction with the University of Liverpool and to be financed from the Buchanan bequest, had been postponed until the spring of 2014, adding that the University and the new departmental head, Chris Harris, are supportive and cooperative. The Buchanan Lecture is now planned for 17 October, which will again be given by Wim Jansen, but partly as a ‘taster course’ to help recruit participants for the seminar from within the University, and we

will have a meeting with the University the following day.

Ed finished his session by informing us that he and Simon Varwell had prepared (with assistance from Angela Tellier) and sent a joint submission in their names for an inquiry into the teaching of foreign languages in primary schools by the European and External Affairs Committee of the Scottish Parliament, drawing on the lessons of the Springboard project and advocating an emphasis on language awareness as a foundation.

Publicity

The International Languages Festival in Sheffield did take place, although with only three weeks’ notice! EAB once again featured prominently, sponsoring the event and giving five taster sessions – more than we ever got at the Language Show in London, in which we were dwarfed by the big publishing firms with lavish displays.

We’ve decided not to attend the Language Show this year after analysis of our web statistics showed that only a handful of people visited the web address on our handout, and no beginners’ material was purchased from our shop. Given the expenses of attending the Language Show (five times that of Sheffield, or thirteen times if you discount the sponsorship that we volunteer to the International Languages Festival) for only a few people to even read our material, whilst our income is half what it was in 2008, we felt it prudent to sit out this year, concentrate on Sheffield, and revisit the idea for 2014.

We might have come close to gaining a place at Language World, the premier conference for professional linguists. Angela Tellier had spoken to an organiser and was invited to submit an abstract, which she promptly did. With many more submissions

---

ADMINISTRA KOMITATO

---

than the few available places, competition is hard and so we weren't one of the invitees. However, Angela continues to build bridges with people prominent in the linguistics sphere. That's extremely positive, given the weight that linguists' opinions have when Esperanto is brought up.

So that was our February meeting. By the time you read this the Trustees, under the chairmanship of new President Paul Gubbins, will have held a working weekend at Esperanto House, using the Esperanto bedrooms on site and the Butler Library to eliminate the customary expenses of hiring a venue and sleeping facilities that we've previously incurred. □

Indonesian Ministry of Foreign Affairs includes Esperanto as a subject of study for their diplomats

The Indonesian Ministry of Foreign Affairs will include Esperanto as a subject of study for Indonesian diplomats. It was stated by the Special Assistant to the Secretary General of the Foreign Ministry, Pribadi Sutiono, to RRI World Service Voice of Indonesia on the sidelines during Indonesia's first Esperanto Congress in Puncak, Bogor, West Java, on 6 April this year.

According to Mr Sutiono, not many Indonesian people know about Esperanto, despite the fact that Esperanto is an international language and has a long history in Indonesia since 1902.

Pribadi Sutiono went on to say:

"Esperanto Language is an old movement, a lot of people do not realize this. In the past, the Ministry tried to raise Esperanto as a factor and a subject of learning for young Indonesian diplomats. However, back then, the Indonesian Esperanto expert died, so it was just fading away. Now the Foreign Ministry is building a language centre of diplomacy. Besides English they will learn 16 languages, including languages of the UN and ASEAN, and Esperanto. It will begin in 2013."

(Source: VOI News)

BRITA KONGRESO DE ESPERANTO

Continued from page 2

The morning was given over to serious topics – first the effectiveness (or otherwise) of publicity, then assessment of linguistic competence. Brian Barker used role-play to demonstrate some of the traps that interviewers may set for unwary interviewees, with Paul Gubbins

Photo: Terry Page

parrying Brian's intentionally tricky questions, and demonstrating how a cool-headed and well-informed 'victim' can impose his own agenda and so achieve positive publicity.

After a short break, Ed Robertson explained the rationale of the Common European Framework of Reference for

---

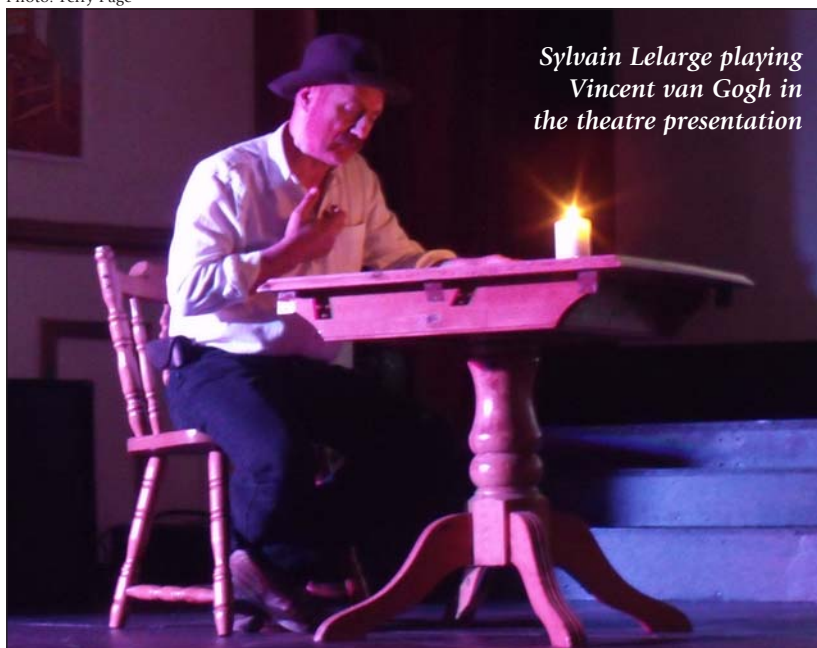
BRITISH ESPERANTO CONGRESS

Languages (CEFR), and how this was already being applied to the assessment of competence in using Esperanto. To employ translated tests designed for other languages might generate suspiciously high marks, because of Esperanto's comparative simplicity and regularity. In order to achieve apparent parity, more complex question-formats had been devised, and some of these were handed out to his audience, and attempts made to answer them. (After the correct answers had been revealed, some of us seemed a little reticent about the mark we had awarded ourselves.) In the discussion which followed, many searching questions were asked, and concisely answered, either by Ed himself or by another specialist in the field, Katalin Kovats.

It was after lunch, however, that guest-speaker Katalin really became the star of the show. Her first contribution was something

The Congress venue in Ramsgate

Photo: Terry Page

*Sylvain Lelarge playing
Vincent van Gogh in
the theatre presentation*

both new to British congresses, and remarkably successful: a direct-method Esperanto lesson for absolute beginners, conducted in front of an audience of experienced users of the language. The layout of the venue was ideal for this purpose: there was a gallery for most of the spectators, and seats facing a cinema-sized projection screen for the dozen or so volunteer students. For two full hours the latter were worked hard by Katalin, using a variety of teaching techniques and ably assisted by Sylvain Lelarge. The result was a presentation both entertaining and educational, for students and audience alike.

Although the published Provisional Programme had shown Katalin due to present another two-hour session after only a short break, an additional item intervened to give her a little longer to rest and reorientate. This was another Congress first: a presentation delivered entirely in Esperanto by a non-Esperantist. Jaber George Jabbour, director of the SaypU Project, had prepared his text and materials in English and then used Google to translate them. His fully comprehensible

and almost error-free delivery was in itself an illustration of the subject of his lecture: a system for notating the pronunciation of any language whatever, using only a subset of the standard English alphabet, plus one extra character. When employed by its author, and applied to a language as phonetically regular as Esperanto, SaypU certainly seemed able to deliver what was being claimed for it.

The next item on the programme, a two-hour multimedia presentation by guest speaker Katalin Kovats about the life and work of Vincent van Gogh, was the major attraction of this year's Congress. It deserved a prominent billing, preferably in the middle of the day, a flexible allocation of time, and an audience neither mentally fatigued nor distracted by any personal concerns or extraneous events. Regrettably (though possibly inevitably) it got none of these. Its scheduled start, at 4:30 already rather late in the day, was further delayed by the otherwise laudable interpolation of the SaypU lecture. A public performance of "Make Me a Star" - one of the shared uses referred to earlier - was due to begin in

the same theatre at 19:30. Performers, many of them children, began arriving much earlier than this, and were understandably disappointed to be denied immediate access to the auditorium, and instead confined to a small adjacent foyer. Their impatience was evident, rather noisy and entirely reasonable. Esperantists inside the theatre were meanwhile choosing whether to leave Katalin's presentation early, return late for the talent show, or forgo their Saturday evening meal.

They stayed. Katalin's subject was compelling, her preparation meticulous, the whole presentation almost a work of art in itself. Illustrated both by a wealth of projected images and the reading aloud of van Gogh's letters by the artist himself (or so it seemed, so convincingly was he portrayed by a bearded and costumed Sylvain), this talk captivated its audience from start to finish. When finally we were told about Vincent's early and tragic death it almost felt like losing an old friend.

Make me a star!

Now, as they say, for something completely different. "Make Me a Star" is a local talent competition, whose semi-final happened to coincide with the Ramsgate Congress, and whose usual venue is, inconveniently for us, the King's Theatre. This potentially awkward situation was neatly exploited by our organiser, who negotiated free entry to the concert for Esperantists, with seats for all in the gallery. This being a public event, the various acts were introduced, and songs sung, in English. The show's compere made the local audience aware, though, of our presence upstairs, and at times even addressed us directly. We already knew that one of our number would be making a guest appearance, because he (Gijom) had

announced this during his performance at the opening ceremony. It was a surprise, though, when Elizabeth Stanley appeared on stage, to give a spirited rendering (in Esperanto, of course) of "I Do Like To Be Beside the Seaside", with some traditional end-of-the-pier dance steps. Both of our performers were warmly and deservedly applauded, as much by paying punters as by their fans in the gallery.

On Sunday mornings the King's Theatre becomes a place of worship – 'Kings Church' – proclaimed by a large banner above the door. Some Esperantists had their own ecumenical service elsewhere, making their way along the quay, past an enigmatically named 'Home for Smack Boys' to the Seaman's Church. Here they first heard something of this church's history in a short talk (given in English). The service itself was conducted, and a brief address delivered, by David Bissett, with the church's own organist accompanying hymn-singing by the small congregation.

Walk to Broadstairs

A larger group was meanwhile making its way, in bright morning sunshine, northwards along the beach to Broadstairs. They did not stay there long, but instead climbed the cliffs to

Photo: Terry Page

Taking a sample examination

Brian Barker (right) and Paul Gubbins demonstrating how best to handle an interview on Esperanto.

reach a higher-level route bringing them back to Ramsgate. A smaller group, who had been at church when the main party set off, followed in their footsteps to Broadstairs, but arrived too late to join them there, and made a swift return by local bus.

These two groups met up again, and were joined by others, at around 13:00, outside the restaurant where a communal meal was planned. It soon became apparent that our booking had been mislaid and no tables reserved for us. All was not lost, though, as a rival establishment across the road had tables available, was prepared to move them around so that we could sit together, some in the garden,

others inside. They then offered us a choice of very acceptable Sunday lunches, so again all was well that ended well.

AGM

The early afternoon was devoted to EAB's Annual General Meeting (see next page). Visitors from overseas, and other non-members of the Association, were therefore free to view historic Ramsgate in the company of the costumed actors who had surprised us on Friday evening. Attendance was, it seems, disappointingly low but, with this walk available only at a time when EAB members would be obliged to make a hard choice between business and pleasure, it could hardly have been otherwise.

By this time events had departed so far from the published provisional programme that nobody knew for sure what was going to happen next. Instead of the usual *Kongreso Libro* (in fact usually quite a slim booklet, but one containing a detailed schedule of planned events), we were dependent for such information upon typed notes displayed, sometimes belatedly, on a notice-board in the theatre's café. It was known

that a 'Beauty Competition' of Esperanto pronunciation would take place before the Congress ended, because participants had previously been asked to visit a small underground studio, singly and at a time of their own choosing, to record one-minute samples of their speaking-voices. These were to be played back anonymously and voted upon – sometime or other. Eventually a specific time was chosen and notified, the intervening period being given over to short videos, mostly musical, downloaded from YouTube and displayed on the cinema screen.

The 'Anonymous Accent Beauty Competition' proved, when it eventually took place, to be both entertaining and instructive. After hearing someone's voice played back, participants were asked to rate it on a two-point scale: good (i.e. pleasant, and not displaying any national language-traits) or, shall we say, not so good. When the poll was over and marks summed, an unexpected result was revealed: the top three places had all gone to speakers whose native language was English (as was that of a majority of the voters). It could be interesting to repeat this novel exercise at other gatherings of Esperantists, particularly ones having a wider range of first languages.

No further programme items were scheduled, and the Congress not so much ended as faded away – pleasantly enough, with shared meals in restaurants and informal chat back at the theatre. The technicians were thanked warmly for their valuable contribution to the Congress, as was its (almost sole) organiser, Terry Watts. He had promised us departures from the usual pattern, and he delivered them. Presumably these were more disorienting to those who, like myself, had grown accustomed to a particular way of doing

things, than they were to newcomers. But I greatly enjoyed my weekend in Ramsgate, and believe that most others did too.

Yes, perhaps British congresses have become a little stale and predictable, perhaps changes would generate greater satisfaction and swell numbers. Organisers of future congresses would be well-advised to consider all of this year's innovations and perhaps repeat the best of them. But they would also be well-advised to bear in mind that congress-goers always like, and sometimes need, to know what is scheduled to happen, and when. There is no obvious reason why these requirements should be incompatible.

Terry Page

Summary of the AGM

John Wells opened the meeting with a commemoration of the members who had passed away since the previous AGM. A few moments' silence was observed. John made special mention of the death of Ernle Money, a former barrister and MP who championed Esperanto.

Apologies were received from Michael Seaton, Edmund Grimley Evans, Derek Tatton and Angela Tellier.

The minutes of the previous AGM from Eastbourne were received and approved subject to minor change.

The Trustees' Annual Report for the year ending 31 October

2012 and published in *EAB Update* was received and unanimously approved.

Clare Hunter read through a simplified version of the accounts, which were accepted unanimously. John Wells expressed his thanks to Clare for her proficient management, recording and explanation. She in turn presented her thanks to Joyce Bunting for continuing to assist with our investment portfolio and to Viv O'Dunne for so efficiently managing the accounts on a day-to-day basis.

The decision on whether to re-appoint the independent examiner was made. Helen Fantom proposed that the management team stay with Dains LLP, seconded by Joyce Bunting. This proposal was carried unanimously.

The issue whether to keep subscription rates unchanged was discussed. Clare Hunter informed that the supporters now had to choose between two tiers, following discussion at the 2012 AGM that the cost of printing and posting *EAB Update* was greater than the cost of joining up. Supporters who are happy to receive an electronic version of *EAB Update* can continue to pay £10, but those who wish to receive a paper copy now have to pay £15. Bill Walker queried why subscription rates were held to a vote but supporter rates weren't; Clare Hunter responded that by constitution subscription rates for membership had to be put to a vote. There were two abstentions to the motion to keep subscription

The membership's votes were as follows:

	<i>For</i>	<i>Against</i>	<i>Abstentions</i>
Edmund Grimley Evans	53	1	5
Paul Gubbins (President)	56	2	1
Clare Hunter	58	0	1
Tim Owen	57	0	2
Ed Robertson	56	0	3
Michael Seaton	50	2	7

• All the above were duly elected to the Management Committee.

rates the same; everyone else approved.

Viv O'Dunne and Bill Walker were nominated and approved as vote-counters.

Arnold Pitt asked whether there were any plans made for a congress in 2014. Tim Owen announced that work had started and invited Jack Warren to make a short presentation, in which he invited members to visit Sheffield over the Easter weekend.

Paul Gubbins announced that there will be a three-day programme in Liverpool in conjunction with the University, financed by the Buchanan Foundation. He informed that there would be three strands; a language strand, hosted by Wim Jansen; a literature strand, which he would host; and language seminars in Esperanto itself, guided by Angela Tellier.

Arturo Prent asked whether there had been any update on Wedgwood Memorial College. Tim Owen informed that the group which had submitted several business plans to run services from the College via a Community Asset Transfer had run several courses in different locations to demonstrate that money that could have come to Barlaston had headed elsewhere. They were adopting the approach of running a 'virtual college', registered as a cooperative benefit society. He confirmed that there would be no scope for this group to buy the College simply because the asking price was in the millions.

Paul Gubbins, as the new President of the Association, was invited by John Wells to present himself, which he duly did. John Wells then wished him well for the future, and Tim Owen, on behalf of the trustees who have served under John Wells, thanked him, presenting him with a card, present and cake, which was cut and shared among the attendees (*see above*). □

Ŝanĝo de prezidanto – elkoran dankon al John Wells

Novan Prezidanton la Asocio bonvenigas post la emeritiĝo de John Wells, kiu prezidis dum naŭ jaroj. La membroj ĉe la jarkunveno estis tre kontentaj akcepti la kandidatiĝon de Paul Gubbins, kiu alparolis ilin Esperante post sia elektiĝo. John Wells adiaŭis la membrojn kaj bondeziris al la nova Prezidanto.

La Sekretario tiam dankis al John pro liaj gvidado kaj streboj ĉiam digne reprezenti la Asocion kaj prezentis al li kukon, horloĝon, kun Esperantlingva dankesprimo gravurita, kaj belan fotokadron kiel memoraĵon (*vidu sube*), en kiu estis la bildoj printitaj sur la kuko.

How do you measure the success of a congress?

You could ask whether the participants enjoyed themselves, or whether the numbers were much as to be expected given the geographical location and historical precedents, or whether the programme was interesting and went off smoothly.

With regard to the recent Ramsgate Congress, I have, as the organiser, my own answers to

these questions, but I leave it to others to answer more fully.

In my own list of programme items which exceeded expectations, I would include the opening ceremony and subsequent buffet, the outstanding performance of our guest speaker in the lesson for the general public and Katalin's lecture on van Gogh, the cinema screen projection of selected items in Esperanto from YouTube, and the seamless integration of our contributions in the Saturday night entertainment. And this is by no means a complete list.

However for me such particular successes are largely not a true measure of the success of a

congress. The problem with viewing the congress in this way, and applying the sort of criteria listed above, is that they relate to a far too introspective, self-regarding assessment.

The questions that we should be asking are rather something along the following lines. What impact did the congress have on the consciousness of the general public? How many fresh faces were there among the participants? How many new converts were recruited to the cause?

It is a truism that there is no point in preaching to the converted, though it always helps if you can raise the morale among the troops, so to speak.

All the time our congresses are populated by the same old

familiar faces, they are a failure. When they have little or no impact on the public at large, they are also a failure.

By such measures, how did Ramsgate do? Well we had four articles in the local press spread over a period. I was contacted and interviewed by BBC's Radio Kent (though I don't know yet whether the interview was transmitted).

We had banners (displayed for a week in advance of the congress) at the harbour and over the *kongresejo*, which must have been seen by thousands. We had advertising for the public lesson displayed in the local supermarkets, in shops and bars in the town, at the library, and at the Harbour Office.

Any visitor to the Tourist office in Ramsgate over a long period before the Congress may also have seen our publicity there.

The Mayor, the local MP, and Miss Ramsgate all made speeches in Esperanto at the *Solena Malfermo*, which I think demonstrates a favourable attitude to our cause, and it is reasonable supposition that they will have carried away with them a positive impression.

Some fifty members of the general public were present at the Saturday night entertainment and were exposed to songs in Esperanto. Unfortunately, the figures for attendance at the public lesson did not match this, but were not negligible.

The Congress Forum achieved some 35,000 page views, and numerous postings at Lernu.net, and mass mailings to registrants at that site would have had high readership.

All of these results must have served to put Esperanto before the general public and those new to Esperanto.

But did we have a reasonable proportion of *novbakitoj* among the participants of the Congress? Most certainly not.

We must achieve a better balance in future congresses. It is not enough to have the same old crowd turn up. Our congresses must be more than a works outing for the faithful. This inbred aspect of congresses in this country is in my view positively harmful.

Whether this cliquish aspect of our British congresses of late explains the catastrophic decline in attendance that has been seen over recent years, compared with earlier periods, or whether congresses are themselves no longer in tune with the *Zeitgeist*, I couldn't say. But I have my suspicions.

Terry Watts

Malhelpo pro supersignitaj literoj

Daŭris multajn jarojn ĝis la Esperantaj supersignitaj literoj ekiĝis haveblaj en komputiloj. Nun plej ofte eblas teksti aŭ retmesaĝi en ĝuste skribita Esperanto. Ni ja ĝoju pri tio (kvankam reprodukti tiujn literojn ankoraŭ ne ĉiam estas tiel facile kiel devus esti).

Tamen restas problemego por periodaĵoj, novaĵ-dissendado kaj plua reproduktado de tiuj perkomputile supersignitaj literoj. La problemo estas, ke uzantoj ofte ne komprenas, ke ili malofte transigeblas en alian komputilan programon.

Ekzemple, oni sendas al la redaktoro de ĉi tiu periodaĵo artikolon, bonvole peninte tajpi ĝin kun la ĝustaj supersignitaj literoj, kaj pro tio, ke mi devas transigi la tekston en alian programon, ĉiuj tiuj literoj tuj malaperas – ne sole la supersignoj, sed ĉiuj literoj tiaj foriĝas. Ekzemple, 'manĝo' > *mano*; 'ĉeko' > *eko*; 'ĵus' > *us*; kaj 'ĝis' iĝas *is*. Kio do estas *i anis la aranon de la luno*? Respondo: 'Ĝi ŝanĝis la aranĝon de la lunĉo'. Aŭ ĉu temas pri 'luno'?

La kompatinda redaktoro devas diveni la ĝustan literon kaj enmeti ĉiun literon *mane*, kaj eventuale *mise* (kun aŭ sen sakroj).

Por iu ajn reprodukta teksto ĉiam ankoraŭ uzu la ikso-sistemon, t.e. ĉ = cx, ŭ = ux ktp. Kial? Ĉar tiel eblas almenaŭ duonaŭtomate ŝanĝi ilin en la ĝustajn literojn, kun la kroma certeco, ke oni ne misinterpretos aŭ maltrafos.

Se oni deziras, ja uzu komputile supersignitajn literojn por ĉiutaga komunikado, sed ne uzu ilin, se la teksto reproduktiĝu per alia sistemo. Bedaŭrinde, uzado de tiuj literoj malhelpas la disvastigon de la teksto, ĉar la ricevinto devos aŭ perdi amason da tempo por restarigi la tekston aŭ – plej probable ne volante malŝpari tiom da tempo – ne uzos ĝin, nek plusendos ĝin.

La redaktoro

Esperanto rolas en romano

The Assassin's Mark – nomumita por literatura premio Portico

Raĵo, ĉu ne, ke aŭtoro uzas Esperanton en sia libro, aparte kiam tiun neesperantistan verkiston oni nomumis por la literatura premio Portico. Sed tio ja lastatempe okazis kiam David Ebsworth kontaktis nin por kontroli la Esperanto-tekston en sia nova romano *The Assassin's Mark*. La rakonto disvolviĝas dum la Hispana Enlanda Milito, kiam maldekstrema ĵurnalisto Jack Telford troviĝas en Hispanio, provante malkovri la kaŝitajn verojn de la konflikto. Dum sia aventuro Jack estas kaptita de la *guerrilleros* [gerilanoj], kaj apenaŭ

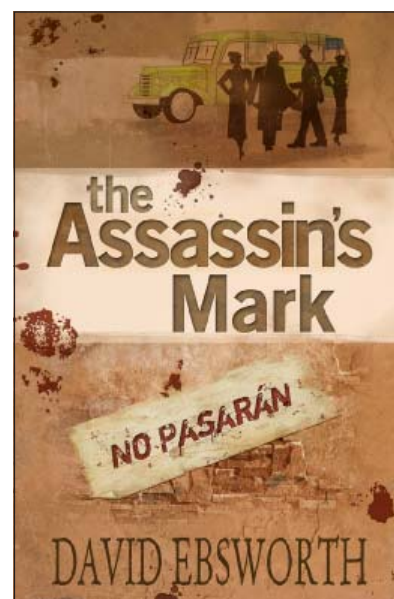
scipovante la hispanan, uzas Esperanton por komuniki, kiun li lernis ĉe universitato, kiam li estis prezidanto de ties Esperanto-societo.

Mi proponis al David intervjui lin pri la libro, kaj li afable konsentis. Jen kelkaj elĉerpaĵoj:

TO: Vi diras, ke via scipovo estas 'rusta' (tiel estas 'nefreŝa'). Ĉu tio signifas, ke vi iam lernis ĝin?

DE: En la sesdekaj jaroj mi studis lingvojn (la hispanan kaj la francan) por miaj A-levels. Sed

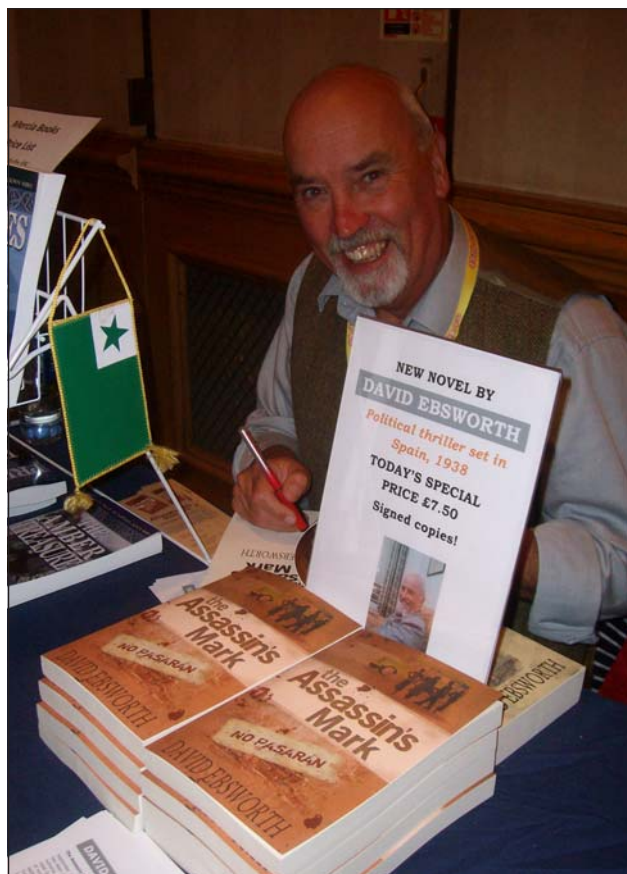
mia onklo estis tre entuziasma sindikatanano, internaciemulo. Li posedis malnovan ekzempleron de Teach Yourself Esperanto, tiun kun la kovrilo flava-kaj-nigra. Ĝin li pruntedonis al mi – mi dubas, ĉu ĝin li iam rehavis kaj mi tralaboris la kurson. Li ĉiam memorigis, ke kvankam Esperanto ne havas etne kulturajn fonon, ĝi certe radik-

iĝas en kulturo kaj socia kaj filozofia. Mi supozas, ke la plejparton de la gramatiko mi forgesis, sed mi sukcesis, mi esperas, konservi iom de la principo.

TO: Kio pli en la libro povus interesi legantojn?

DE: La Hispana Enlanda Milito estas tre neglektata de anglalingvaj fikcio-verkistoj, do mi deziris, ke la romano estu ne nur distra sed ankaŭ informa. Mi dezirus, ke ĝi fariĝu 'deviga' por tiuj, kiuj jam havas korsenton por Hispanio kaj eble volas lerni iom pli pri la historio kaj kulturo de la lando – tion dum ili daŭre povas sidi sur la plaĝo kun bona romano kaj senti emon daŭre turni la paĝojn. Do krom la fikcia flanko, la romano donis al mi la okazon priskribi la amaran lukton de la republikaj armeoj de la nordo kaj la manieron, per kio la naciistoj sukcesis dum tiom da jaroj kaŝi la veron pri milit-krimoj, kiel la bombado de Guernica. Sed tio ne estis facila. Ni nun tion scias pri la okazitaĵoj dum la Enlanda Milito, sed kiel aŭtoro oni povas nur rakonti de la

David Ebsworth aŭtografas ekzemplerojn de sia verko (rimarku la elmontron de la Esperanto-flago!)

perspektivoj kaj kulturoj de la periodo, sur kiuj ĉio baziĝas.

Laŭ mi, tiu kulturo de la mal-fruaj tridekaj jaroj ne povas esti plena sen mencio de Esperanto, kaj do mi estos eterne dankema al vi, Tim, kaj al EAB pro la helpo, kiun vi provizis por doni al la lingvo gravan rolon en la paĝoj de la romano. Gratulojn al la Asocio pri ties daŭra laboro. Vivu Esperanto!

La plena intervjuo kun David troviĝas ĉe starinaniightsky.eu/en/extras/interview-with-david-ebsworth, kaj la romano dipon-

ebblas en papera kaj Kindla formoj. El la sep jamaj recenzoj ĉe Amazon ses donas al la libro la maksimuman takson kvin-stelan, do pripensu *The Assassin's Mark* kiel donacon al vi mem aŭ al geamikoj kaj familianoj. Membroj, kiuj deziras mendi la libron, sed kiuj ne kapablas uzi la interreton por fari tion, kontaktu Viv aŭ Emma en la oficejo, kiuj bonkore mendas kaj plusendos. La papera eldono kostas £9,99 plus sendokostoj eventualaj.

Tim Owen

EAB refoje kaj favore en Sheffield

Trian fojon starigis studentoj ĉe la Universitato de Sheffield Internacian Lingvan Festivalon, kaj trian fojon EAB partoprenis tre videble. Denove EAB finance subtenis la eventon kaj do reciproke ricevis favoran traktadon — kiel en la antaŭaj jaroj ni ricevis inviton doni pli da

gustumsesioj ol iu alia lingvo kaj tute hazarde nia ĉambro troviĝis en la unua linio de la horaro, pli videbligante la nomon 'Esperanto', ĉar ĝi aperis plurfoje ĉe la supro.

La organiza skipo proponis la ideon starigi la aranĝon nur tri semajnojn antaŭ la dato kaj ĉion

pretigis ene de tiu mallonga tempo-periodo – ankoraŭ pli impona faro kiam oni pensas, ke multaj en tiu sama skipo organizis 'Mondan Semajnon' tuj antaŭ la Lingva Festivalo! Kaj do la 20an kaj 21an de aprilo prezentis kvin sesiojn Tim Owen. Vizitantoj aŭdis kantatan Esperanton (unu saman strofon en tri diversaj lingvoj, kun la defio indiki ĉu iu lingvo sonas artefarita, kiun ili ne kapablas fari) kaj ricevis rapidan kurson pri la bazoj de la lingvo.

Ĉio ne estis senkritike sukcesa. La unuajn du sesiojn partoprenis tre malmultaj studentoj, normale nur tiuj, kiuj respondecis pri la ĉambro. Jen natura konsekvenco de frua komenco semajnfina! Almenaŭ tio servis por finpretigi kaj praktiki, kaj do kiam posttagmeze kaj dimanĉe venis pli da studentoj ĉio iris glate, kun humuro kaj aktivaj respondoj de la studentoj. Kelkaj eĉ petis kopion de la Powerpoint-prezento, do verŝajne bonan impreson Esperanto faris. Ĉu ili poste lernos Esperanton ni ne povas antaŭvidi, sed ni povas esti certaj, ke ili eliris la prelego-ĉambregon kun bona impresoj pri la lingvo, pri kiu ili nenion sciis antaŭe.

EDUKADO

Risko: new educational game at Edukado.net

Recently www.edukado.net, the educational website supported by Esperantic Studies Foundation (ESF) and aimed at Esperanto teachers, launched a new internet quiz game called Risko. As the name suggests, it is

not sufficient just to know the language, history and culture of Esperanto, but strategy and luck are also needed.

Each day the players receive a maximum of three questions about Esperanto (which vary at random): one each on the language, culture and movement. Only those who correctly answer at least one of the first two questions may choose to either stop there or continue playing with the chance to double their points or lose them all. If the player correctly answers the third question, his or her points will be doubled – but if the player answers incorrectly, he or she will lose all points scored that day!

Points accumulate throughout the month, and at the end of the month the winners can choose from among several prizes. There is an additional prize for the winner for the whole year. Prizes are provided mainly by the Edukado.net Foundation. However, many associations, publishers and authors have offered their works as well.

Number of registered users shot past 3,000

Risko has already aroused great interest: the game's popularity has greatly increased traffic at edukado.net, and has increased the number of the site's users. In fact, soon after an announcement about the game went out to lernu.net users, the number of registered users shot past 3,000!

The game was designed by Katalin Kovats, editor of edukado.net, and the 1,200 questions were written and entered by her and her Danish colleague Rude Andersen. The questions are often not easy: quotes, pairing of authors with their works, dates and events, word definitions, song recognition, mispronounced phonemes, etc.

The principal aim of this game, however, is not just amusement with interesting prizes, but is rather an educa-

Itala tribunalo malaprobas angligon de itala universitato

Multaj esperantistoj diskutas pri la demando, ĉu oni devas lukti kontraŭ la angla alingvo, pli ĝuste kontraŭ ĝia pli kaj pli profunda penetro al la ĉiutaga vivo en diversaj landoj.

Lige al tiu strategia demando estas interesa la verdikto de lombardia tribunalo kontraŭ la angligo de urba politeknika lernejo, kaj ĝia prijuĝo flanke de la tiea Itala Esperantista Junularo.

La Lombardia Regiona Administra Tribunalo (RAT) akceptis la apelacion prezentitan de multaj profesoroj de la Milana Politekniko, kiuj kuraĝe kontraŭis la trudan kaj ekskluzivan angligon de la tuta studa programaro de tiu Milana Universitato. La senalternativa angligo de la magistras kursoj estas nun kontraŭleĝa. Temas pri malvenko de rektoro Azzone kaj de la fakultatestra Konsilio, kiu malfermas vojon al pluaj juraj iniciatoj kontraŭ lingva diskriminacio en la itala universitato.

Asocio Nitobe por Lingvaj Justeco kaj Demokrateco (www.nitobe.it/eo) favore bonvenigas tiun RAT-verdikton. Nun necesas daŭrigi la agadon por restarigi lingvan justecon en Italio, ĉetribunale kontesti la lingvan politikon de la Torina Politekniko, kiu pli pagigas la studentojn dezirantajn studi itallingve ol tiujn, kiuj studas anglalingve; kaj la lingvan politikon de la Venecia Ca' Foscari, kiu intencas malebligi enmatrikuligon de la studentoj neatingintaj anglalingvan B2-nivelon.

Szilvasi Laszlo

tional activity. Indeed, at the end of each day every player (who chooses this service) receives an e-mail message detailing his or her scored points and the incorrectly answered questions of the day (but without the answer). The player must then research the answer to the question in order to answer correctly if the question comes up again.

Risko will be an ongoing game, for months and years to come, and the editor hopes for large-scale participation. The game may be accessed at www.edukado.net (section 'ludoj'). □

Universitato de Esperanto

La Universitato de Esperanto estas nova projekto por starigi universitat-nivelajn kursojn tute en Esperanto. Ĝi baziĝas sur la modeloj de la programoj angle nomataj *open*, kie la kursoj estas senpage disponeblaj per la interreto. La kursoj estas kompletaj, instruataj de rekonata fakulo kun doktordiplomo kaj universtata instruo-sperto, 40-horaj, sufiĉe ĝeneralaj, filmitaj kaj registritaj, kutime jam

instruataj en aliaj universitatoj, kaj okazas sub la licenco Kreiva Komunumo. Ili iĝos ĉies propraĵo kaj ili disponeblas por la eventuala kaj libera utiligado de AIS.

Nun estas tri studobjektoj. Unue, estas kurso, kiu pritraktas militon. Ĝi nomiĝas 'Alfronti militon', kaj estas instruata de

profesoro Ron Glossop. La dua estas kurso de profesoro Federico Gobbo nomita 'Historio kaj filozofio de la informadiko'. La tria estas 'Kurso pri astronomio kaj astrofiziko' farata de profesoro Amri Wandel.

Por pli da detaloj vidu en www.universitato.info/index. □

Junulara Renkontiĝo en Kembrigo, Somera Festivalo, Drondoj) kaj internaciaj (Internacia Junulara Kongreso en Kijivo, Somera Esperanto-Studado en Slovakio, Internacia Junulara Semajno en Hungario). Kaj nun interesitoj povas legi pri tiuj aventuroj kaj la daŭra laboro de NoJEF ĉe ties nova retejo nojef.org. Tie oni trovas multajn raportojn verkitaĵojn de la junuloj, kiuj ricevas subvencion – malgraŭ tio ke eble duono de la ricevintoj ne faras raporton, restas ĉe la reto multe da legindaj.

Mi rekomendas, kiel deirpunkton, filmeton pri Somera Esperanto-Studado kaj la Internacia Junulara Semajno fare de Rowland Goodbody (nojef.org/links/goodbody-ses-2012) kaj artikolon pri la Edinburga kunkongreso fare de Rob Hawkins (nojef.org/links/hawkins-bk-2012). Mi opinias, ke la kapabloj de pluraj tiaj talentaj junuloj donos al vi la saman bonan impreson kiel al mi.

Tim Owen

NoJEF-raportoj nun rete

Kio okazas ĉe junularaj aranĝoj en Esperantujo? Mi imagas, ke la plimulto de nia membraro lernis Esperanton post sia junaĝo kaj do neniam partoprenis internaciajn renkontiĝojn. Personaflanke mi bonforte konatiĝis kun Esperanto sufiĉe junaĝe por plurfoje vojaĝi al eventoj por gejunuloj, ĉu Internaciaj Junularaj Kongresoj (frateto de la Universala Kongreso), ĉu Internaciaj Junularaj Semajnoj (ĉiam moviĝanta de unu urbo al alia en bela Hungario), ĉu al memstaraj aranĝoj.

Kelkfoje en miaj fruaj tagoj mi profitis de NoJEF por ĝui tiujn eventojn. La Norviĉa Jubilea Esperanto-Fondaĵo estis la ideo de Alderman de Norviĉo Edwin Dean kaj fondiĝis en 1967. Ĝia celo estas ebligi al gejunuloj per financa helpo partopreni diversajn Esperanto-aranĝojn. Hodiaŭ rajtas peti subvencion junuloj britaj aŭ loĝantaj en Britio por vojaĝi al Esperanto-aranĝoj kaj enlandaj kaj foraj.

Celante redoni ion al NoJEF kaj pluebligi al aliaj profiti kiel mi pasintec bonforte faris, mi akceptis peton de ĝiaj kuratoroj plenigi la ŝuojn tiel triste postlasitajn de la antaŭa sekretario David Kelso. Kaj do NoJEF ja daŭre funkcias, kaj junuloj partoprenis plurajn aranĝojn. Inter ili troviĝas britaj eventoj

La nova emblemo de NoJEF

(kongresoj en Edinburgo kaj Ramsgate, JEB-kunvenoj en Belfasto kaj Novkastelo, Brita

Semajnfino ĉe Shallowford House: 'Course-You-Can'

De la 22a ĝis la 24a de februaro mi kaj tri aliaj komencantoj partoprenis en 'Course-You-Can' ĉe Shallowford House. Antaŭ la komenco de la kurso mi neniam renkontis iujn esperantistojn. Fakte mi estis eĉ iom nervoza. Tamen tuj, kiam mi alvenis, estis evidente, ke mi ne bezonis zorgi. Ĉiuj estis tre amikaj.

Malcolm Jones, nia instruisto, estis tre helpema kaj pacienca. Kvankam ni studis seriozajn gramatikajn aferojn, Malcolm uzis diversajn metodojn por fari niajn lecionojn amuzaj.

Parolantaj literoj

Ekzemple, ni aktorizis en mallongaj teatraĵoj. Niaj roloj enhavis roboton kaj hundojn kaj eĉ parolantajn literojn! Ni ankaŭ ludis vortoludojn. Mi ricevis malplej multajn poentojn – sed, ne gravis.

La kurso estis certe utiliga kaj permesis al mi fariĝi sufiĉe memfida por paroli Esperante kun aliaj homoj.

Samtempe, 'Drondo' kaj 'Ni Muzikum' okazis en Shallowford House. Kvankam la ĉeestantoj de tiuj aranĝoj estis spertaj esperantistoj, la tri grupoj

Fotis Paŭlo Gubbins

renkontiĝis ofte en la manĝo-ĉambro kaj la trinkejo.

Ni havis multajn amikajn kaj amuzajn konversaciojn en la angla kaj Esperanto. Ni ankaŭ havis du organizitajn agadojn kune. Unue, ni aŭskultis interesan prelegon en la angla de Tim Owen pri la historio de Esperanto. Tim eĉ rakontis al ni pri la unua (kaj espereble lasta) Esperanto-murdo!

Due, la talentaj muzikistoj kaj tradukantoj de la grupo 'Ni Muzikumu' aperis antaŭ ni ĉiuj.

Laste, mi devus diri al vi pri Shallowford House – granda domo kun belaj ĝardenoj. La tuta loĝejo estis pura kaj komforta. Niaj manĝoj estis bongustaj kaj abundaj.

Certe mi havis bonegan semajnfinojn, plenan de lernado, manĝado, amuzo kaj amikeco.

Jean Jamieson

Atente aŭskultas sian instruiston (de maldekstre) kursanoj Roger Cookson, John Tierney, Jean Jamieson kaj David Mannock.

'Ni Muzikumu' kaj 'Drondo' – "Kia agrabla kunlaboro!"

Estis granda plezuro reveni al la varma bonveno ĉe Shallowford House pasintan februaron.

Drondo okazis en la sid-ĉambro kie, komferte malstreĉiĝante en brakseĝoj kaj sofoj, partoprenantoj ĝuis diskutrondon. Tim Owen kaj Ed Robertson laŭvice gvidis sesiojn. Kiam temis pri neordinaraj temoj, la vortaro *PIV* rondiris. Elektitaj temoj estis diversaj, kaj mi antaŭĝuis diskuton pri moralaj problemoj rilate al viandmanĝado – ĉar mi sciis, ke inter la grupo estas homo, kiu ne manĝas viandon kaj alia, kiu ne manĝas legomojn.

Tamen, mi jam decidis ĉeesti sesion kun la grupo *Ni Muzikumu*. Enirante la bibliotekon, mi vidis scenon de kvietaj laboroj. Jack prilaboris muzikon por sia

ukulelo, Heleno tradukis tekstojn por kantoj, kaj Terry faris ion nekredible lertan per sia komputilo. Li kapablas enkomputiligi muziknotojn – peniga tasko – poste ludi la melodion tra laŭtparoliloj de sia komputilo, kaj ŝanĝi la sonon laŭ diversaj simuligaj instrumentoj.

Mi jam tradukis en Esperanton tekston de la kanto *Kiam mi aĝos sesdek kvar*. Tuj, Jack proponis akompani min per sia instrumento, kaj eĉ prilaboris 'buŝan trombonon' por interstrofoj (tre amuzaj por la aŭskultantoj). Heleno kaj Terry sugestis plibonigon de la teksto kelkloke. Terry enkomputiligis la vortojn, kiujn li montris sur vanda ekrano dum la koncerto poste – tre utila por la postkomencanta grupo *Course-You-Can*.

Kia agrabla kunlaborado!

Antaŭ lunĉo dimanĉon, la muzikistoj prezentis etan koncerton por demonstri tion, kion ili faris dum la semajnfino. Heleno prezentis, kaj instigis homojn kunkanti kelkloke.

La tri studrondoj renkontiĝis dum manĝohoroj kaj kafaŭzoj. Sabaton posttagmeze, multaj promenis en la ĉirkaŭaĵo – bonŝance, la vetero ne estis malagraba aŭ malvarma.

Ni spertis profitodonan kaj ĝuindan semajnfinojn kaj bonvenan paŭzon meze de vintro. Multajn dankojn ni ŝuldas al la gvidantoj Jack Warren, Malcolm Jones, Tim Owen kaj Ed Robertson, kaj al Viv O'Dunne en la oficejo, kiu organizis ĉion 'malantaŭ la kulisoj'.

Joyce Bunting

Gassy Marin

From wild revolutionary to loyal subject

The history of Esperanto is filled with 'characters'. One neglected figure is Eugène Gaspard (Gassy) Marin (1883–1969), who receives only a passing mention (under Sudan) in the two-volume Enciklopedio de Esperanto (1933–4).

Marin was born in Belgium into a well-to-do family, and in his youth he became an anarchist and a ferocious defender of Esperanto, teaching the international tongue in an anarchist colony in his homeland. Marin fled to England in 1914 to avoid military service, and joined the anarchist-Tolstoyan Whiteway Colony near Gloucestershire where he lived until his death – when he was not on his travels.

In 1928 Marin undertook a journey around the world, initially by bicycle. His trip through Europe, East Africa, India (where he met Gandhi), Sumatra and China was to last ten years. He stopped his unplanned travels to mingle with local people in order to learn how they lived. He accumulated a mass of ethnological and

sociological information, recorded in many handwritten notebooks which are unfortunately still unpublished. Marin's (non-Esperanto) papers are dispersed between the Imperial College Science Museum Library in London, and the International Institute of Social History (IISH), in Amsterdam.

Remarkably little is available about or by this remarkable man in English or Esperanto. He is mentioned in some historic Esperanto magazines but most of these have not been scanned and are unavailable to today's readers.

I have had the pleasure over recent months of leafing through some of Marin's accounts of his travels. He was a keen observer and provides great details of what he saw and heard. He lived in, for example, an Arab tent, in a hut made of leaves, in a mud

hut, and, in Sumatra, in a bamboo hut in a tree. His means of transport were equally varied. In addition to the bicycle, which he bought for £3, then sold at Aswan, he travelled by camel, on an ox-cart, and by lorry, often only enquiring where the vehicle was going after he was picked up, if he knew the local language.

In Sudan, Marin taught Esperanto to a group of ten students in Omdurman, but when the government in Khartoum heard about the course, he was refused permission to carry on.

In Addis Ababa he met a Czech Esperantist called Karlo Budvik. The two men each knew several languages, but Esperanto was the only one they had in common. Esperanto was of occasional use to him at a time when the language was little known. He met a man called Divekar in Bombay, and Mihir Kumar Sinha, whom this author believes to have been a brother of the more famous Sinha Lakshmiswar (1905–77). On the island of Java in 1934 he met Liem Tjong Hie, who had produced the first Esperanto booklet in Malay in 1933. In China he was the first white man to have spoken to Chen Tan in Esperanto.

Before setting off on his long journey in 1928, Marin applied for a visa allowing him to visit the British protectorate of Somaliland. The file on his application in the National Archives at Kew is revealing. It should be remembered that Esperanto was regarded with suspicion at that time. One note says, "I don't think that we ought to approach the RAI [Royal Anthropological Institute] at this time; nothing they could say would make him a desirable immigrant!". A further note suggests that "the presence of an isolated anthropologist among the excitable tribes of the Protec-

Gassy Marin teaching Esperanto to Belgian anarchists

torate may prove an embarrassment to the local government", adding that "Missionaries are forbidden in Somaliland on the same grounds".

The local Gloucestershire police and MI5 expressed clear views. The Colony (Whiteway) is described as "a settlement of cranks, socialists and communists..." We learn in the police report that "Marin ... has an income of about £4 per week which is derived from his mother's estate".

In response to a refusal by the Passport Office, on the advice of the Colonial Office, to grant him a visa, Marin wrote that he understood the decision "in view of my pacifist attitude during the (first) war. I should be extremely sorry if these views and the opinions of my youth were to stand in the way of my carrying out the scientific work for which I have been preparing for the past few years". He goes on to write that, "If some of my views could be considered unorthodox, I can certainly not be suspected of having any sympathies with bolshevism or with any other revolutionary movement."

Twenty years later Marin applied for naturalisation, which was granted, giving him in 1948 "to all intents and purposes the status of a natural-born British subject". Marin, the anarchist who in his youth had believed in "neither God nor master" had sworn an oath of allegiance "by Almighty God that I will be faithful to His Majesty, King George the Sixth, His Heirs and Successors, according to law".

When I met Gassy Marin in the summer of 1969 on a campsite near Helsinki, he was unofficially attending the *Universala Kongreso* there. He was not a registered congress member, but along with a small group who were with him, was benefiting from the international contacts possible when large numbers of

Gassy Marin with Karlo Budvik

Esperanto-speakers come together.

A modest booklet about this ethnographer and linguist called *G. Marin vizitas sian hejmon – la*

mondon was published by Internacia Kultura Servo in Zagreb in 1974, but much of his story remains to be told.

Hilary Chapman

RETE KAJ LETERE

BY E-MAIL AND LETTER

• Humuro ~ ofendiĝemo

Kara sinjoro,

Dum studado de originoj de lingvoj eble ni fokusas nenecese je preciza tradukado kaj ne sufiĉe instigas per emocio. Mi proponas tion, ĉar mi (komence) mal-kontentiĝis, studante Esperanton per bagatelaj salutoj; sed, tre baldaŭ mi komprenis, vive, ke vera respekto montriĝas per pli bona interkomprenado, pro kio ni devus ridi – esence, bagateloj

estas bonaj, kaj imagataj mal-faciloj estas malbonaj.

Mi deziras scii, ĉu ekzistas teologia esplorado de fruaj lingvoj, sed kiu tradukas humuron. Ŝajnas malgaje, ke foje (mi informiĝis) oni opinias *speaking with Tongues*, speciale miksiĝa kun ridado, mokinte, ĉar intelektuloj en supoze kristana situacio ne tuj akordiĝas. Ĉu simpatiaj amikoj akordiĝas?

Mi supozas, ke mi interesiĝas pri diverseco de sento de humuro

inter kulturoj, kaj en la frua Esperanta situacio, eble, speciale en Eŭropo. Ĉu ni devus ĝoji pli pri diverseco, kaj ne bezoni esti tiel diligenta pri ofendiĝemo?

Alan K. Watkins,
Stourbridge

• **Peticio por la Eŭropa Unio de la skipo 'tuj.free.fr'**

Gesinjoroj,

Depost la komenco de februaro 2013, peticio lanĉita en la interreto ricevas subskribojn. Jes, senbrue, tago post tago kaj el la tuta mondo, homoj el pli ol 104 landoj hodiaŭ aprobis tiun alvokon lanĉitan de Ĵoaneso de Divonne (prononcu 'de Divon'), la aŭtoro de tiu peticio: "Esperanto, oficiala lingvo de la Eŭropa Unio, nun!" troviĝas ĉe ĉi tiu retadreso:

www.avaaz.org/fr/petition/Esperanto_langue_officielle_de_lUE/. Ĝi estas rekte alirebla en naŭ aliaj lingvoj (angla, araba, korea, germana, hispana, itala, japana, portugala kaj rusa). Evidente, la teksto de la peticio alireblas ankaŭ en Esperanto kaj, nuntempe, en dek kvar aliaj lingvoj: albane, ĉine, dane, hebreo, katalune, kartvele, litove, malte, okcitane, nederlande, pole, rumane, ukraine kaj vjetname, sed bedaŭrinde Avaaz, la posedanto de tiu hejmpaĝaro ne ebligas kromajn paĝojn rekte alireblajn. Nur ĉi-momente, ĉar ni esperas sukcesi, por ke la afero evoluu. La Esperanto-parolantoj kaj tiuj de la dek kvar lingvoj povas subskribi nur per la rekte alireblaj paĝoj kaj do per la koncernaj lingvoj. La peticio alireblas ankaŭ ĉe Fejsbuko: www.facebook.com/Esperanto_oficialalingvodeEuropaUnioNun.

Notindas, ke Ĵoaneso estas dekses-jara junulo, el Kostariko. Tie li daŭrigas sian gimnazian studadon. Li ekhavis la ideon lanĉi tiun peticion, kiel defion al la tuta mondo por generi dank' al provokema titolo la aperon de civitaneca pripenso planed-skale.

Ni estas nun eta skipo laboranta por tiu peticio. Ni komencas trankvile, bonorde kaj malrapide. Ni opinias, ke ni devas rigardi la aferon longdaŭra.

Sciu, ke la 5 000a subskribo atingis nin je la 16a de majo. Temas pri homo el Sudano.

Gravegas, ke vi eksciuj la fakton, laŭ kiu ni konstruas tutnovan hejmpaĝaron dediĉitan al la peticio kaj al ĉio, kio ĉirkaŭas. Ĝi estos la nervocentro de nia agado. Jen nia retadreso: www.tuj.free.fr.

Bonvolu ne heziti disvastigi la informojn kaj diskonigi la peticion.

Provizore bonvolu respondi al ĉi tiu retadreso: thierry_saladin@yahoo.fr.

La skipo de tuj.free.fr,
Francio

Texts of Esperanto songs now on-line

Singing in Esperanto remains a feature of all sorts of international meetings, although there has been less communal singing in British Esperanto circles in recent years. A good collection of songs, compiled by Mary Larrad and John Brownlee, was published by the then British Esperanto Association about forty years ago, but is now hard to find.

The texts of over 3,000 songs, with some music, can now be found on-line. Some of them are original Esperanto songs, but many are translations. The compilation at <http://kantaro.ikso.net/> is of necessity incomplete, but it does include such favourites as *Feliĉa vagemul'*, *Venecia gondolkanteto*, the work of Clarence Bicknell, *Dek boteloj*, the work of Harry Holmes, *Iu, iu, iu* with lively words by Raymond Schwartz, a song which I have heard in at least half a dozen countries, and Harrison Hill's *La fluanta tajdo*.

The translators of *Londonaj stratoj* are not named, but I believe them to be Ian Carter (Jano), Peter Weatherby and Frances Sly.

Missing is *Sur monto sen ĉapel'*, a version by J.C. Wells of *On Ilkla Moor baht 'at*.

This compilation is largely the work of Russian Aleksej (Ljoa) Kuznecov, who appeals for help in finding some missing sets of words.

Hilary Chapman
8 Vardre View, Deganwy, Conwy, LL31 9TE
patbillchapman@gmail.com

MALLONGE

• **Universitato de Amsterdamo**

La kuratoroj de la katedro Interlingvistiko kaj Esperanto en la Universitato de Amsterdamo rekomendas la italan lingvoscienciston Federico Gobbo kiel la novan katedrestron. Li transprenos la taskon de d-ro Wim Jansen, kiu ĉi-jare emeritiĝos. Ekde septembro 2013 UEA transprenos la respondecon pri la katedro, kiu estas la sola universitata katedro pri tiu fako en la mondo. Duonon de la kostoj kovros la asocio Esperanto Nederland.

• **Scienca kunlaboro bulgara**

Je la 29a de majo prof. Bojidar Leonov (leonov.ĉe.rozabg.com)

Daŭrigo sur paĝo 21

A selection of contemporary books from EAB's book service

• Please add 20% for postage – minimum postage cost £1.50; cheques payable to 'EAB' or phone Esperanto House on 0845 230 1887 to make a purchase by debit (or credit) card. Go to <http://www.esperantogb.org/eab/bookcat> for the full list of goods. EAB's stock is limited by space, but we could order a special title for you from UEA and let you pay EAB in sterling.

La arto labori kune redaktis Detlev Blanke kaj Ulrich Lins
Rotterdamo: UEA, 2010. 901p. Panorama 'festolibro' de diversstaj artikoloj de 106 aŭtoroj, eldonita okaze de la 70a datreveno de elstara esperantisto Humphrey Tonkin. £48.00.

Ĉirkaŭ la mondo dum 80 tagoj Jules Verne. Elfrancisgis Jean-Luc Tortel.
Kaliningrado: Sezonoj, 2008. 224p. Ĝinda legaĵo pri eksmoda vojaĝ-aventuro; Phileas Fogg provas pro veto ĉirkaŭnavigi la mondon en 80 tagoj. £16.00

Dio, psiĥo kaj mi Claude Piron
Vieno: IEM, 2007. 173p. Romano profunde ligita kun la profesio de la aŭtoro. Dialogaro inter psikoterapiisto kaj paciento kun neordinaraj mistikaj travivaĵoj. £12.45

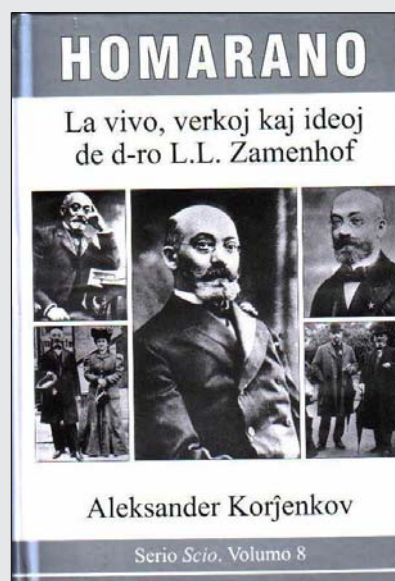
The Esperanto Language Frank Nuessel
Ottawa: Legas, 2000. 153p. Chapters include 'The Esperanto Language', 'A Zamenhof biography', 'The Esperanto Movement'. The author was a linguistics professor at the University of Louisville. £25.40

Homarano: La vivo, verkoj kaj ideoj de d-ro L.L. Zamenhof Aleksander Korĵenkov
Kaliningrado: Sezonoj, 2009. 320p. Nova biografio de la iniciatinto de Esperanto, unue publikigita okaze de la 150-jariĝo de lia naskiĝo. Volumo 8 en la serio 'Scio'. £21.50

Konto de l' vivo Paul Gubbins
Antverpeno: FEL, 1998. 139p. Kvar unuaktaĵoj jen seriozaj jen farsaj, el kiuj du premiitaj en Belartaj Konkursoj. £11.40

La lupino kaj aliaj rakontoj Saki (H.H. Munroe). Elangligis Edmund Grimley Evans. Kembrigiĝo: 2005. 154p. 20cm. Sprita humuro, eleganta stilo, acerba satiro kaj, foje, nuanco de krueleco. £8.00

Mi estas homo L.L. Zamenhof. Kompilis kaj redaktis A. Korĵenkov.
Kaliningrado: Sezonoj, 2006. 287p. 76 originalaj tekstoj kaj intervjuo, kiuj prezentas sufiĉan bildon de la mondorigardo de Zamenhof. £16.35

Morto de artisto Anna Löwenstein
Antverpeno: FEL, 2008. 619p. Historia romano pri la amikeco inter juna sklavino kaj la onta Romia imperiestro Nerono. £16.40

La ŝtona urbo Anna Löwenstein
Antverpeno: FEL, 2008 (4a eldono). 348p. Romano. Juna kelta sklavino konatiĝas kun Romo kaj frua kristanismo. £19.99

La tero, kiu volis forflugi Dmitrij Ŝevĉenko, Anna Striganova
Moskvo: Impeto, 2009. 110p. Du fikciaj, filozofiaj noveloj, kiuj pensigas kaj revigas. £8.65

Proverbaro Esperanta L.L. Zamenhof
La Laguna: Régulo/Stafeto, 1974. 168p. 2 630 Zamenhofaj proverboj. Enkonduko kaj postparolo de Gaston Waringhien. £5.25

Vojaĝo en Esperanto-lando Boris Kolker
Rotterdamo: UEA, 2005 (3a eld.). 280p. Enkondukas Esperantajn literaturon, historion kaj kulturon. Ekzercoj kaj kvizoj sekvas ĉiun ĉapitron. (Used in EAB's 'Advanced' correspondence course.) £15.90

Zamenhof – Creator of Esperanto Marjorie Boulton
London: Routledge & Kegan Paul, 1980 (reprint). 12 + 223p. Classic English-language biography. £4.00

Brokantaj libroj – all prices below include postage and packing

La danĝera lingvo Ulrich Lins

Moskvo: Impeto, 1990. 568p. 20cm. HB. Detailed history of the attacks against the Esperanto movement, particularly under Hitler and Stalin but also in Tsarist Russia, Eastern Asia and in the League of Nations. £5.60 (price new at UEA €21)

D-ro Jekyll kaj S-ro Hyde Robert Louis Stevenson Elangligis A. Goodheir
Glasgovo: Kardo, 1980. 68p. 21cm. PB. £1.60

Esperanto sen mitoj Ziko M. Sikosek

Antverpeno: FEL, 2003. 367p. 20cm. A well-researched and objective history of the language. £3.90

International Language for Scouts George Rust.

Letchworth: publ. not indicated, 1952. 74p. 18cm PB. £1.00

La lada tambureto Günter Grass Elgermanigis Tomasz Chmielik.

Pollando: Kleks, 2000. 21cm. HB. £3.60

Ni parolu Esperanton R.H.M. Markarian

Londono: University Tutorial Press, 1964. 42p. 21 cm. PB. £1.60

Paĉjo, kio estas rasismo? Tahar Ben Jelloun. Roterdamo: UEA, 1999. 52p. 19cm. PB. £1.20

Pinokjo Elitaligis Mirza Marchesi. Londono: The Esperanto Publishing Co. Ltd, 1930. 150p. 19cm. HB. £2.10

Plena ilustrita vortaro de Esperanto Redaktis G. Waringhien.

Parizo: SAT, 1970 (1a eld.). 1230p. 26cm. ilus. HB. La 'norma' internacia vortaro de Esperanto, konata kiel 'PIV', kun difinoj en Esperanto – necesa por ĉiu serioza parolanto. £20

Reĝo Edipo kaj Antigona. Sofoklo. Elhelenigis D.B. Gregor.

Eleganta traduko. La Laguna: J. Régulo/Stafeto, 1960. 216p. 22cm. PB. £3.60

Rusa novelaro (la 19a jarcento) kompilis Korjenkov kaj Lozgaev.

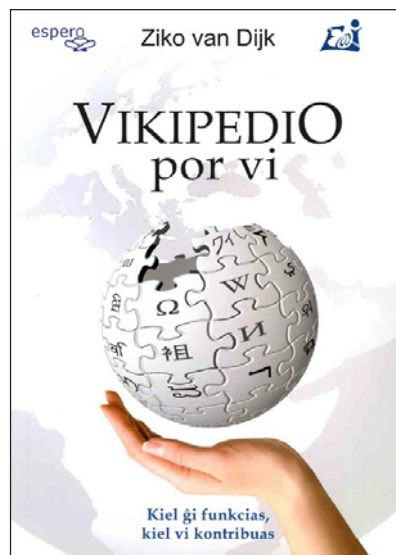
Kaliningrado: Sezonoj, 2003. 400p, 20cm. Klasikaj noveloj. £4.10

Secondary School Esperanto II R.H.M. Markarian & J.H. Sullivan

Londono: University Tutorial Press, 1979. 180p. 22cm. PB. £2.10

Sed homoj kun homoj Ziko M. Sikosek.

Rotterdamo: UEA, 2005. 197p. 24cm. Illus. A history of the World Esperanto Congress (Universala Kongreso) from 1905 to 2005. The title is taken from Zamenhof's address at the first event: "today we meet, not as Frenchmen with Englishmen, Russians with Poles, but as People meeting People" (Price new at UEA £14.70), this book £5.00

Step by Step in Esperanto M.C. Butler.

Aŭstralio: The Esperanto Publishing Company, 1979. 280p. 18cm. HB. £2.50

Vikipedio praktika manlibro Yves Nevelsteen (ed.)

Slovakio: Espero, 2007 (2a eld.). 37p. 14cm. Kolore ilus. Vikipedio estas la Esperanta versio de *Wikipedia* – la plej ampleksa enciklopedio en la interreto. Ĉi tiu manlibro klarigas, kio ĝi estas kaj kiel vi povas kontribui al ĝi. £1.80

La vivo de la plantoj Paul Neergaard.

La Laguna: J. Régulo/Stafeto, 1957. 128p. 24cm. PB. £2.00

Vojaĝoj kaj aventuroj de Sinjoro Longkrurulo Dreves Uitterdijk.

Nederlando: 1927. 75p. 18cm PB. £1.60

*** We've received many kind donations recently and now have a good stock of second-hand books. Please feel free to pop in and browse the collection ***

subskribis oficialan kontrakton pri kunlaboro inter Bulgara Akademio de la Sciencoj (BAS) kaj Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) Bulgario, surbaze de kiu ili organizos komunajn sciencajn aranĝojn, kies oficialaj lingvoj estos la bulgara kaj Esperanto. Okazos sciencaj aranĝoj de BAS, dum kiuj al la ĝis nun uzataj oficialaj lingvoj (la bulgara, rusa, angla, germana, franca) oni aldonos Esperanton.

Krom tio, AIS-Bulgario partoprenos komunan scienc-esploran agadon kune kun la sciencistoj de BAS.

Ili komencas sian kunlaboron, organizante kune la Simpozion AEPA en Karlovo (29 junio–3 julio 2013), kun ferieblecoj kaj ekskurso al Grekio.

• **Unesko-teksto pri terminologio nun ankaŭ en Esperanto**
Jam de iom da tempo aperas en la retejo (www.infoterm.info/publications) de Infotermo de Unesko la traduko *Gvidlinioj pri terminologiaj politikoj* oficiale en Esperanto. Infoterm skribis komunikon al ĉiuj siaj membroj por informi pri tio.

• **Esperanto kiel denaska lingvo**
Bonvenaj estos science validaj proponoj por kontribuo pri Esperanto kiel denaska lingvo, Esperanta infana lingvaĵo kaj simile. (vidu la temaron de la konferenco en la retejo www.iascl2014.org). Oni aparte atentigis, ke oni ĝojus pri Esperanta premiero en siaj rondoj. (Informis d-ro Wim Jansen, Universitato de Amsterdamo.)

• **Esperanto en Mazara del Vallo**
En Mazara del Vallo, Sicilio, okazis pasintan aŭguston la 79a Itala Kongreso de Esperanto. Dum ties preparado italaj esperantistoj kontaktis la urban estraron kaj renkontis plenan apogon de sia iniciato kaj eĉ pli: ekestis propono de la urbestro,

• **Clarence Bicknell Association appeal**

We've noticed that the new Clarence Bicknell Association has its logo in Esperanto, and the photo of Clarence Bicknell shows him wearing his Esperanto star. The Association is making an appeal on their website – www.clarencebicknell.com – for someone to do some translation into Esperanto for them.

Nicola Cristaldi, ke Mazara del Vallo estu Esperanto-centro de Italio aŭ ĉe tuta Mediteraneo. Pro tio komenciĝis la granda laboro, kiu celas establi Esperanto-centron, okazigi kulturajn aranĝojn, ekinstrui Esperanton en mezgradaj lernejoj kaj simile. En januaro pasintjare jam estis fondita *Centro por Esperanto kaj Interkulturo*, kiu ricevis ejon en kvin-etaĝa domo, nomita *Palazzo della Legalità* 'Palaco de la Leĝeco'.

• **Madagaskaraj studentoj**
Instruado de Esperanto en universitato, ĉe ĝia beletra fakultato, prosperas seninterrompe dum 17 jaroj. Studentoj el diversaj fakoj lernas kun entuziasmo kaj diligento. Centro Internacia de Esperanto (CIE) organizas ĉiujare dunivelajn ekzamenojn. La kursoj estas senpagaj kaj nedevigaj, kaj ekzistas ankaŭ koresponda kurso. En majo ĉi-jare CIE

organizis la dutagan Esperanto-aranĝon "Tagoj de la internacia lingvo" kun ekspozicio. Por sia agado CIE bezonus komputilon: Centre International d'Espéranto, Boîte postale 3171, MG-101 Antananarivo; rete: ciemad70@yahoo.fr.

• **Fakaj Asocioj**

Detalaj rezultoj de la interreta enketo pri Fakaj Asocioj, farita de la estrarano de UEA por Scienca kaj Faka Agado, Amri Wandel, troviĝas en https://docs.google.com/file/d/0B0vromzI_9AfUnRfWGZyVIRLQmc/edit. El 22 respondintaj Fakaj Asocioj, 20 havas propran retpaĝaron, 12 publikigas sian bultenon ankaŭ aŭ nur rete. La retliston sciencaj-faka-agado@yahoogroups.com regule sekvas 13 el la respondintaj Asocioj. En la listo membras ĉirkaŭ 200 asocioj kaj unuopuloj. La datumoj pri la Fakaj Asocioj aperas en http://uea.org/agadoj/faka_agado.html.

- **Nepala kongreso**

La 11a Nacia Kongreso de Nepala Esperanto-Asocio (NEspA) okazis la 11an de februaro en la lernejo Padmakanya, Dillibazar, Katmanduo. Partoprenis 65 esperantistoj, pli ol duono de la tuta membraro. La reelektita prezidanto estas s-ino Indu Devi Thapaliya.

- **Solidareco**

Por membri nepagipovajn esperantistojn, Fondaĵo Canuto de UEA pasintjare ricevis de unuopaj donacintoj la sumon de €6 565. Krome, Fondaĵo Azio kontribuis €8 000, kaj Instituto Hodler €5 000. Entute eblis membri 871 aktivulojn tra la mondo. Triamonda Kongresa Fondaĵo ricevis €3 800, kaj krome Heidi Goes aparte kampanjis por venigi indonezianojn al la UK en Hanojo.

- **Nova revuo pri ekonomio, socio kaj medio**

En San-Paŭlo, Brazilo, Legio de Bona Volo (LBV; www.paivanetto.com.br/index.php/esp), ekeldonas novan revuon *Bona volo*, kiu pritraktas la ekonomion, socion kaj medion. Ili bonvenigas viajn komentojn. La eldonaĵo atingeblas per la ligilo: www.boavontade.com/pdf/BonaVolo/BV-Meio-Ambiente.pdf.

LBV aperigis ankaŭ filmeton pri naturprotektado, kun subteksto en Esperanto. Vi povas spekti ĝin en la ligilo: www.youtube.com/watch?v=aLoedHXkWB8. □

Nekrologo

La 7an de aprilo mortis **Irene Lock**, konata pro sia rolo kiel lordino Bracknell en la teatraĵo *La graveco de la fideleco* de Oscar Wilde. Irene estas ame memorata de sia edzo Norman.

Orienta Federacio en la interreto

Nun la Orienta Esperanto-Federacio havas sian propran retpaĝon, kiun konstruis Roy Simmons. Oni povas viziti ĝin ĉe www.greenrats.org.uk/oef.htm.

Esperanto-kastelo Greziljono

La franca Esperanto-kastelo Greziljono invitas vin al interesaj semajnoj: somera programo (semajnoj turisma, art-amatora,

alternativa, infana, teatra), aŭtuna feriado oktobrofine kaj al jarfina festego kun novjara festeno.

Vidu detalon rete en www.gresillon.org/somero. Kontaktu nin telefone al +33-2 41 89 10 34 aŭ al kastelo@gresillon.org; letere al MCE Grésillon, St.-Martin d'Arcé, FR-49150 Baugé en Anjou.

Facile flugi al Greziljono

Aldona informo utila estas, ke somere funkcias rekta flugo de EasyJet inter Stansted kaj la flughaveno Angers Marcé (kodo ANE), kiu situas nur 20 kilometrojn de Greziljono. □

Du fotoj de la kunveno de Liverpoola Esperanto-Rondo, kiu okazis la 23an de marto en Univeritato de Liverpoolo – The Waterhouse Café kaj Muzeo kaj Galerio Victoria.

Loka sukceso disvastiginda

La unuaj renkontiĝoj en Birmingham bone sukcesis. La venontan ni aranĝis por la 28a de julio. Fakte ĝi ne estas renkontiĝo; pli vere ĝi estas babilgrupo en trinkejo. Ofte partoprenis ne-britaj esperantistoj, do la babilado vere estas internacia.

La ideo naskiĝis de la retpaĝaro www.meetup.com, kiu informas pri renkontiĝoj, kie oni povas babilu kun aliaj, kiuj havas la saman intereson.

Informojn pri la Esperanto-grupo vi povas legi ĉe www.meetup.com/esperanto-birmingham. Se tio interesas vin, aliĝu al la grupo kaj vi ricevos detalojn retroŝte, tute senkoste.

Se la ideo kreskus nacie ...

Fakte EAB pagis por la abono al meetup.com, kaj certe pli

La 26an de aprilo babilas Phillip el Birmingham, Ann el Lichfield, Catherine el Birmingham, John el Wolverhampton kaj Elizabetta el Italio.

valorus, se ankaŭ aliaj urboj aranĝus similajn rekontiĝojn en siaj urboj pere de la paĝo de Birmingham. Se la ideo kreskus nacie, ni povus eble ŝanĝi la

nomon al iu pli taŭga. Se vi volas provi babilgrupon en via urbo, kontaktu: john.gobourne@btopenworld.com.

John Gobourne

Aŭtuna kunveno en Chester

La Nord-Okcidenta Esperanto-Federacio kore invitas vin al sia Aŭtuna Kunveno 2013, kiu okazos je sabato, la 28a de septembro en Hotelo Westminster, City Road, Chester CH1 3AF (tel. 01244 317341). La hotelo troviĝas nur kelkajn metrojn for de la stacidomo.

Bonvolu alveni post 11h30, ekde kiam ni sociumos en la hotela trinkejo Deva, kie oni povos aĉeti ankaŭ biletojn por la loterio, kaj eventuale novajn kaj brokantajn librojn ks. Je la 13a horo oni servos abundan – kaj laŭditan – bufedan tagmanĝon. Vegetaraj kaj veganaj pladoj haveblas laŭ antaŭmendo.

Post la lunĉo oni kunvenos por mallonga aferkunsido. Poste, la ĉefa ero de la programo estos la parolado memore al Antonia Rostron-Van Ess, far Richard Howard el Northampton.

Richard lastatempe revenis al la movado post plurjara foresto. Li parolos pri sia vivo kiel esperantisto en Britio kaj aparte en Prago, kie li laboris kiel redaktoro ĉe la Ĉeĥoslovaka Radio.

Oni servos al ni per teo/kafo kaj biskvitoj post la parolado. Okazos eltirado de la loteribilettoj. Oni povos interbabilu ĝis venos la horo por disiĝo, ĉirkaŭ 16h30.

La kosto estas £16,50 inkluzive de la manĝaĵoj kaj trinkaĵoj.

Por partopreni, bonvolu sendi ĉekon al EAB (Esperanto House, Station Road, Barlaston, Stoke-on-Trent ST12 9DE; kun noto, ke temas pri 'Aŭtuna Kunveno de NOEF'). Aŭ, prefere, mendu kaj pagu perrete. Se eble, bonvolu uzi *debit*karton por via mendo (ĉar tiel niaj procentaĵo-kostoj estas malpli.)

La limdato por aliĝo estas la 21a de septembro, kiam ni devos sciigi la hotelon pri la preciza nombro de partoprenantoj. Venu amase al bela, interesa Chester! (Ni bonvenigas premiojn por la loterio, esperantaĵojn kaj brokantajn librojn.)

Por informoj aŭ helpo – ankaŭ en Chester – kontaktu: 07703 310 610.

***

Ceteraj kunvenoj de NOEF okazos sabate, la 27an de julio en Liverpolo, la 14an de decembro en Manĉestro kaj la 26an de aprilo 2014 en Preston.

Membership news

New members

Robin Stinson, Hornchurch
Yida Xu, London

Deceased member

Adrian Pilgrim, Isle of Man

Amantoj de teatro serĉataj

– Teatra semajfino en Francio

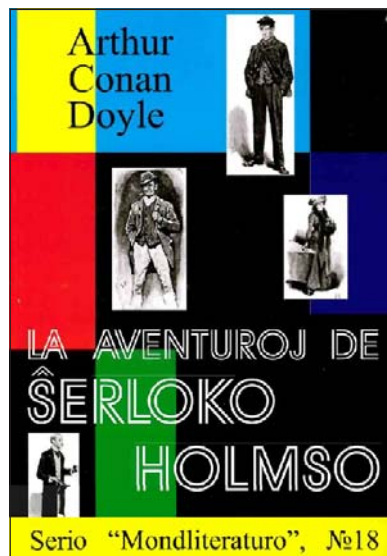
La Esperanto-Kulturdomo en kastelo Greziljono proponas ĉi-somere Teatran Semajnon, de la 10a ĝis 17a de aŭgusto, kun teatro-kurso en Esperanto, Esperanto-kurso pri teatro kaj konversacia kurso, kun dancoj kaj kantoj kaj kun individuaj sesioj pri parfum-elekto, kun tri vesperaj spektakloj: Farso pri UKoj, teatraĵo pri Galileo, kanzonoj en Esperanto. Bonvolu vidi la retpaĝaron gresillon.org/s5.

Lerni kaj praktiki Esperanton ludante, teatre, en loko ideala por esperantistoj, estas des pli interese, kiam la gvidantoj estas profesiaj teatristoj el alilando. Georgo Handzlik el Pollando kaj Saša Pilipović el Serbio proponas neforgeseblan momenton de spertigo, sed ni estas malkvietaj, ke eble ni devos ĉion nuligi kaj ne venigi niajn du amikojn, ĉar ni ankoraŭ ne ricevis sufiĉe da firmaj aliĝoj. Bonvolu helpi nin trovi amantojn de teatro originala en Esperanto, dezirantajn labori kun profesia aktoro.

Se tiu staĝo aŭ ĝiaj datoj ne taŭgas, elektu inter kvar aliaj semajnoj en Greziljono (www.gresillon.org/somero).

François Lo Jacomo

Nova de Sezonoj

- *La aventuroj de Ŝerloko Holms* de Arthur Conan Doyle. Elangligis I. Ertl, H. Firooznia, R. Fössmeier, E. Grimley Evans, P. Gubbins, S. Johansson, T. Steele kaj R. Williams. Kaliningrado: Sezonoj, 2013. Serio Mondliteraturo, n-ro 18. 248p. 20cm. Dek du aventuroj, kiuj aperis dum la jaroj 1891 kaj '92.
- Menu de EAB kontraŭ £17 (plus 20% por sendokostoj).

"The word 'monumental' is bandied about, but one wishes it were kept ... for occasions like this. ..."

Concise Encyclopedia of the Original Literature of Esperanto

is a remarkable achievement, a compendious milestone of a reference book that promises to bring a neglected literary tradition new readers and foster new scholarship." Esther Schor, Professor of English at Princeton University, in *Language Problems & Language Planning*, Vol. 33, No. 3, 2009.

- Preface by Dr. Humphrey Tonkin, Professor of the Humanities and President Emeritus at the University of Hartford, Connecticut
- General introduction to Esperanto literature, its history, evolution and modern development
- Individual introductions to the five periods of the literature
- Over 300 individual articles on the most important writers and their work in chronological order, with biographies and critique
- Sample literary texts from some of the best original authors
- Introduction to the language itself, its linguistic structure and creative capabilities, including *Esperanto from the Viewpoint of a Writer* by Claude Piron
- Extensive bibliographies and index

Concise Encyclopedia of the Original Literature of Esperanto 1887-2007 by Geoffrey Sutton. New York, NY: Mondial, 2008. x + 728 pages. Format: 6" x 9" (152 x 229 mm). ISBN 978-1-59569-090-6. Price €66.00 + p.& p.

• Order online at <www.librejo.com/enciklopedio>, by fax (+1-208-361-2863), or by e-mail: informo@librejo.com. Mondial will respond promptly with information on the various means and prices of carriage. Mondial (Ulrich Becker), 203 West 107th Street, Apt. 6 C, New York, NY 10025, USA.

Resale outlets should contact Mondial (informo@librejo.com) to agree a price. Pay only after agreement on the cost of carriage. Payment may be made by US bank cheque in US\$; or by giro to a bank in Germany; or to Mondial's account at UEA, Netherlands. Also available from EAB for £52.80, including postage and packing.

